

RAPORT
O SYTUACJI
EKONOMICZNO – FINANSOWEJ
WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU
LECZNICTWA PSYCHIATRYCZNEGO
W OLSZTYNIE

za okres 1.01.2020 r. – 31.12.2020 r.

Olsztyn dn. 17 czerwca 2021 roku

SPIS TREŚCI RAPORTU

A. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	3
I. DANE IDENTYFIKUJĄCE PODMIOT.....	3
II. ODBIORCA RAPORTU I PODSTAWA PRAWNA JEGO SPORZĄDZENIA.....	4
III. INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI USŁUG MEDYCZNYCH W 2020 R	5
IV. INFORMACJA O WYKONANIU KONTRAKTU W 2020 R	7
B. ANALIZA FINANSOWA.....	8
I. ZMIANA I STRUKTURA POZYCJI BILANSOWYCH.....	8
II. ZMIANA STRUKTURY POZYCJI WYNIKOWYCH.....	10
III. WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE.....	14
C. PROGNOZA NA KOLEJNE LATA 2021-2023.....	14
I. PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA.....	14
II. ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ..	20
II.1. Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ.....	20
II.2. Wzrost kosztów prowadzonej działalności.....	20
II.3. Informacje istotnych czynnikach ryzyka.....	21
IV. PODSUMOWANIE RAPORTU.....	22

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

I. DANE IDENTYFIKUJĄCE PODMIOT

Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie jest podmiotem leczniczym prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej – nr księgi rejestrowej: 000 000 015 301.

Zespół jest wpisany do KRS pod nr 000 000 22 06 w Sądzie Rejonowym w Olsztynie, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Zespół posiada osobowość prawną.

Dyrektorem Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie jest Pan Jan Citko powołany Uchwałą nr 44/524/OS/III z dnia 13 lipca 2009 roku przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na czas nieokreślony.

Zespół prowadzi działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W strukturze WZLP funkcjonują dwa zakłady lecznicze:

1. Zespół Psychiatrycznej Opieki Stacjonarnej z następującymi komórkami działalności podstawowej:

1.1. Oddziały:

1) oddział I ogólnopsychiatryczny – 60 łóżek,

2) oddział II ogólnopsychiatryczny – 60 łóżek,

3) oddział III ogólnopsychiatryczny – 60 łóżek,

4) oddział kliniczny ogólnopsychiatryczny IV – 40 łóżek,

5) oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży – 32 łóżka,

6) oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (35 łóżek)

z pododdziałem leczenia zespołów abstynencyjnych po substancjach psychoaktywnych (10 łóżek)
łącznie – 45 łóżek,

7) oddział terapii uzależnienia od alkoholu - 42 łóżka z pododdziałem dziennym terapii uzależnienia od alkoholu - 12 miejsc.

1.2. Izba przyjęć.

2. Zespół Psychiatrycznej Opieki Ambulatoryjnej w skład którego wchodzi dwie jednostki

organizacyjne, tj. Medyczne Laboratorium Diagnostyczne oraz Zespół Psychiatrycznej Opieki AmbulATORYJNEJ w Olsztynie z następującymi komórkami działalności podstawowej:

- 1) oddział dzienny psychiatryczny z pododdziałem rehabilitacji psychiatrycznej (30 miejsc);
- 2) Poradnie specjalistyczne:
 - a) Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych,
 - b) Poradnia Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży;
- 3) Zespół Leczenia Środowiskowego;
- 4) Gabinet stomatologiczny;
- 5) Gabinet lekarza zakładowego;
- 6) Laboratorium analityki medycznej.

Zespół:

- posiada nr statystyczny w systemie REGON	-	000 295 484
- przeważający rodzaj działalności posiada symbol PKD	-	8610Z
- posiada nadany przez Urząd Skarbowy w Olsztynie nr NIP	-	739-29-55-788

II. ODBIORCA RAPORTU I PODSTAWA PRAWNA JEGO SPORZĄDZENIA

Raport sporządzono dla Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na podstawie art. 53a. ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 poz. 295, 567 z późn.zm.).

Raport, został przygotowywany na podstawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2020 i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI USŁUG MEDYCZNYCH W 2020 R.

Wskaźniki działalności oddziałów szpitalnych WZLP w 2020 r.

Wskaźnik \ Oddział:	I	II	III	IV	VT (a)	VR (a)	VI	VIIA	VIII	VIIIdz (a)	VIID	SZPITAL (b)
miejsca / łóżka	60	60	60	40	15	15	32	35	42	12	10	381
Liczba przyjętych	303	320	296	210	42	39	326	687	121	45	69	2 458
Liczba leczonych	356	375	346	256	54	56	359	717	162	51	75	2 807
Liczba zgonów		1	1	5								7
Śr. przyjęć w m-cu	25,3	26,7	24,7	17,5	3,5	3,3	27,2	57,3	10,1	3,8	5,8	204,8
% przyjęć do szpitala	12,3	13,0	12,0	8,5	1,7	1,6	13,3	27,9	4,9	1,8	2,8	100,0
Śr. dzienny stan chorych	46,2	45,7	45,6	37,8	6,6	8,0	25,5	20,2	15,8	4,5	2,2	239,0
Przełotowość	5,9	6,3	5,8	6,4	3,6	3,7	11,2	20,5	3,9	4,3	7,5	7,8
% wykorzystania miejsc	77,1	76,1	76,1	94,5	44,1	53,2	79,6	57,8	37,5	37,5	22,3	70,5
Śr. czas pobytu	47,5	44,6	48,3	54,0	44,8	52,2	26,0	10,3	35,6	32,3	10,9	33,1

(a) - licząc dni robocze i wolne od pracy

śr. dzienny stan chorych, przełotowość, % wykorzystania łóżek, śr. czas pobytu - BEZ oddziałów dziennych: VT, VR,

(b) - VIIIdz

W roku 2020 ogółem przyjęto do szpitala 2458 osób, tj. o 973 osób mniej niż w roku ubiegłym. Największy procent wykorzystania łóżek 94,5 %, odnotowano w oddziale IV.

W strukturach Szpitala działają poradnie zdrowia psychicznego, Zespół Leczenia środowiskowego oraz gabinet stomatologiczny.

W Poradni dla dzieci i młodzieży w roku 2020 ogółem leczonych było 1305 osób. Udzielono 4252 porad tj. o 1176 porad mniej niż w roku 2019. Większość porad to porady lekarskie - 3675, porad psychologicznych - 557.

W Poradni dla dorosłych ogółem leczonych było 3848 pacjentów, w tym z zaburzeniami psychicznymi bez uzależnień 4143. Udzielono 16317 porad, tj. o 563 mniej niż w 2019r. Najczęściej udzielano porad lekarskich (14647), psychologicznych porad udzielono 1624.

Zespół Leczenia Środowiskowego obejmuje opieką pacjentów dorosłych, w środowisku ich życia. Obszarem działania Zespołu jest miasto Olsztyn. Do ZLS mogą być przyjmowani chorzy powyżej 18r.ż. ze względami wskazaniami do hospitalizacji psychiatrycznej z wyjątkiem osób z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu i innych substancji. Pracownicy Zespołu Leczenia Środowiskowego w roku 2020 udzielili ogółem 2998 świadczeń zdrowotnych, tj. o 58 mniej niż w roku 2019.

Pacjenci WZLP mogą korzystać z opieki stomatologicznej w zakresie zapobiegania i leczenia chorób przyzębia, korekty protez stomatologii zachowawczej, endodoncji oraz profilaktyki stomatologicznej. Ogółem w roku 2020 wykonano 946 zabiegów stomatologicznych, w tym u pacjentów poniżej 18 roku życia 270, a powyżej 18 roku życia 676.

IV. INFORMACJA O WYKONANIU KONTRAKTU

Głównym źródłem przychodów Zespołu jest kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia (Dane wg stanu na 1 maja 2021 r)

Analiza wykonanych świadczeń medycznych na rzecz NFZ za styczeń-grudzień 2020 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Kontrakt (zł)	Wykonanie (zł)	Wykonanie %	Niedow wykonania	Nadwykonania
1	Oddziały ogólnopsychiatryczne	14 036 400	10 990 221	78,3%	- 3 046 178 zł	
2	Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży	3 445 232	2 944 165	85,5%	- 501 067 zł	
3	Dzienny oddział psychiatryczny	444 323	209 970	47,3%	- 234 353 zł	
4	Pododdział rehabilitacji psychiatrycznej	448 180	269 504	60,1%	- 178 676 zł	
5	Oddział detoksykacyjny alkoholowy	2 463 218	1 485 673	60,3%	- 977 546 zł	
6	Oddział terapii uzależnień od alkoholu	2 249 100	843 538	37,5%	- 1 405 562 zł	
7	Pododdział dzienny terapii uzależnień od alkoholu	296 884	145 011	48,8%	- 151 873 zł	
8	Pododdział detoksykacyjny dla uzależnionych lekowo	396 574	188 036	47,4%	- 208 538 zł	
9	Poradnia zdrowia psychicznego	1 074 696	953 902	88,8%	- 120 794 zł	
10	Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	458 820	394 327	85,9%	- 64 493 zł	
11	Zespół Leczenia Środowiskowego	431 002	431 002	100,0%	- zł	
12	Izba Przyjęć	960 377	960 377	100,0%	- zł	
13	Świadczenia ogólnostomatologiczne	103 218	40 239	39,0%	- 62 979 zł	
					- 6 952 059 zł	- zł

B. ANALIZA FINANSOWA

I. ZMIANA I STRUKTURA POZYCJI BILANSOWYCH

tys. zł

Pozycje Bilansu	2018	2019	2020	Dynamika 2020-2019 %	Dynamika 2020-2019 wartościowo	Udział % pozycji w sumach ogółem
Aktywa trwałe	7 796	10 798	10 654	99%	-144	34%
Wartości Niematerialne i Prawne	15	451	199	44%	-252	1%
Rzeczowy Majątek Trwały	7 780	10 347	10 454	101%	108	34%
Inwestycje długoterminowe	0	0	0	-	0	0%
Aktywa obrotowe	4 842	3 564	20 413	573%	16 849	66%
Zapasy	274	232	384	166%	152	1%
Należności krótkoterminowe	2 333	1 921	18 911	984%	16 989	61%
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	1 986	1 616	18 559	1149%	16 943	60%
Inwestycje krótkoterminowe	2 234	1 408	1 118	79%	-290	4%
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1	3	1	28%	-2	0%
Suma aktywów	12 638	14 362	31 068	216%	16 705	100%

Największą pozycję aktywów jednostki stanowią aktywa obrotowe. Prawie dziesięciokrotny wzrost należności krótkoterminowych to efekt rozliczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. W związku z zamieszczonym komunikatem na stronie NFZ Zespół zobligowany został do wystawienia faktur korygujących za okres rozliczania ryczałtowego w 2020 roku oraz ponownego wystawienie faktur za ten okres. Skutkiem tego zabiegu jest wzrost zarówno należności krótkoterminowych jak i zobowiązań krótkoterminowych na kwotę 16 236 155,19 zł. W związku z tą sytuacją rzeczowe aktywa trwałe - stanowią tylko 34% aktywów. Są to w głównej mierze budynki i budowle, sprzęt medyczny i wyposażenie, a także urządzenia techniczne i maszyny.

W 2020 roku podjęto następujące działania inwestycyjne:

1. rozbudowano oraz doposażono oddział dziecięco-młodzieżowy,
2. wykonano modernizację oddziału VII A ,
3. rozbudowano sieć SAP
4. zakupiono sprzęt medyczny m.in. alkomat, butle, wózki, ssak, testy psychologiczne
5. zakupiono urządzenia do dekontaminacji pomieszczeń i powietrza
6. doposażono Zespół w sprzęt techniczny
7. utworzono miejsca parkingowe
8. rozbudowano sieć komputerową, dokupiono niezbędny sprzęt komputerowy

Na pozycje aktywów obrotowych składają się przede wszystkim należności od NFZ, pozostałych odbiorców, zapasy materiałów, środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie jednostki, a także czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

tys. zł

Pozycje Bilansu	2018	2019	2020	Dynamika 2020-2019 %	Dynamika 2020-2019 wartościowo	Udział % pozycji w sumach ogółem
Kapitały własne	608	-297	-218	73%	79	-1%
Kapitał (fundusz) podstawowy	4 529	4 529	4 529	100%	0	15%
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0	0	-	0	0%
Zysk/ strata z lat ubiegłych	-4 265	-3 921	-4 826	123%	-905	-16%
Zysk/ strata netto	344	-905	79	-9%	984	0%
Kapitały obce	12 030	14 659	31 286	213%	16 626	101%
Rezerwy na zobowiązania	2 713	2 788	2 535	91%	-253	8%
Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	649	1 115	717	64%	-398	2%
Zobowiązania długoterminowe	0	0	0	-	0	0%
Zobowiązania krótkoterminowe	4 438	4 209	20 893	496%	16 684	67%
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	602	539	16 938	3145%	16 399	55%
Rozliczenia międzyokresowe	4 879	7 663	7 858	103%	195	25%
Suma pasywów	12 638	14 362	31 068	216%	16 705	100%

W 2020 roku w związku z uzyskaniem dodatniego wyniku finansowego wartości kapitału własnego wzrosła jednak nadal jest ujemna. W związku z ponoszonymi stratami w latach wcześniejszych.

Stan zobowiązań krótkoterminowych na 31.12.2020 r. jest prawie pięciokrotnie wyższy od stanu na koniec 2019 roku. Przyczyną są wystawione faktury korygujące na rzecz Narodowego Funduszu Zdrowia na kwotę 16 236 155,19 zł. W ciągu roku wzrosła wartość zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług , podatków i ubezpieczeń społecznych oraz wynagrodzeń.

Rezerwy na świadczenia pracownicze są pozycją obciążającą wynik finansowy, która będzie miała istotny wpływ na sytuację finansową jednostki w latach przyszłych. Zgodnie z kalkulacją rezerwy na świadczenia pracownicze wynikają z wyceny według stanu na 31 grudnia 2020 r. W związku z obowiązującym w jednostce regulaminem wynagradzania opartym na szczególnych przepisach dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, należy szacować, że w najbliższych latach jednostka będzie zmuszona ponieść wysokie nakłady na świadczenia emerytalne i rentowe, a także na nagrody jubileuszowe. Na pozycję rozliczeń międzyokresowych przychodów składa się rozliczane współmiernie do amortyzacji zewnętrzne finansowanie środków trwałych, lub wartość mienia otrzymana nieodpłatnie, z funduszy unijnych, dotacji itp.

II. ZMIANA STRUKTURY POZYCJI WYNIKOWYCH

Przychody ze sprzedaży

w tys. zł

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	Dynamika 2020-2019 %	Dynamika 2020-2019 wartościowo	Udział % pozycji w sumach ogółem
Przychody ze sprzedaży	27 545	28 230	32 717	116%	4 487	95,07%
Amortyzacja	543	956	1 189	124%	233	3,56%
Zużycie materiałów i energii	2 902	2 753	2 872	104%	119	8,59%
Usługi obce	2 347	2 325	3 214	138%	889	9,36%
Podatki i opłaty	117	152	174	114%	21	0,52%
Wynagrodzenia	17 940	19 725	21 820	111%	2 095	65,25%
Ubezpieczenia i inne świadczenia	3 954	4 330	4 856	112%	526	14,52%
Pozostałe koszty rodzajowe	82	102	126	123%	24	0,38%
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0	0	0	-	0	0,00%
Zysk/Strata ze sprzedaży	-339	-2 113	-1 533	73%	580	x
Pozostałe przychody operacyjne	783	1 273	1 696	133%	422	4,93%
Pozostałe koszty operacyjne	90	54	62	116%	9	0,19%
Zysk/Strata na działalności operacyjnej	354	-893	101	-11%	994	x
Przychody finansowe	4	3	1	17%	-3	0,00%
Koszty finansowe	9	10	16	162%	6	0,05%
Zysk/Strata brutto na działalności gospodarczej	349	-900	85	-9%	985	x
Zysk/strata brutto	349	-900	85	-9%	985	x
Podatek dochodowy	5	5	6	107%	0	x
Zysk/Strata netto	344	-905	79	-9%	984	x

Ogólny wynik jednostki za 2020 r. ostatecznie zamyka się zyskiem w wysokości 79 tys. zł

Głównym źródłem przychodów Zespołu są środki otrzymywane z Narodowego Funduszu Zdrowia. W związku z trwającą pandemią Covid - 19 spadło wykonanie świadczeń na rzecz Narodowego Funduszu Zdrowia. Globalnie wartość niewykonanych w 2020 roku usług na rzecz NFZ wyniosła – 6 952 058,96 zł. W związku z pandemią wprowadzone zostało Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Na mocy tego aktu prawnego przychody z tytułu sprzedaży usług medycznych nie uległy zmniejszeniu gdyż zmieniono zasady rozliczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. Usługi rozliczane były ryczałtowo (miesięcznie 1/12 planu rocznego) – dlatego też niewykonania w wysokości 6 952 058,96 zł

ujęte są w sprawozdaniu finansowym w rachunku zysków i strat jako przychody netto ze sprzedaży produktów.

Udział przychodów ze sprzedaży wynosi 95,07% ogólnej wartości przychodów, a udział kosztów związanych z podstawową działalnością w ogólnej kwocie kosztów wynosi 99,76%. Niewspółmierność przychodów i kosztów podstawowej działalności medycznej wynika z tego, że zgodnie z przepisami wartość dofinansowania do zakupów środków trwałych jest odnoszona w pozostałe przychody operacyjne.

Wzrost przychodów ze sprzedaży w kolejnych latach począwszy od 2015, był spowodowany odrębnym finansowaniem przez NFZ ustawowych wzrostów wynagrodzeń pielęgniarek, a w następnych latach również ustawowo zagwarantowanym wzrostem wynagrodzeń lekarzy.

Realne przychody Zespołu ze sprzedaży usług medycznych w 2020 r. przedstawia poniższa tabela:

Dane w tys. zł.

Rok	Kontrakt z NFZ	Środki z NFZ na wzrost wynagrodzeń oraz przekazane w związku z pandemią	Kontrakt urealniony	Wskaźnik wzrostu	
				rok n/rok n-1	
2015	21 589	158	21 431		
2016	22 050	639	21 411	1,00	
2017	24 293	1 115	23 178	1,08	
2018	26 874	2 026	24 848	1,07	
2019	27 328	3 284	24 044	0,97	
2020	31 451	4 375	27 076	1,13	

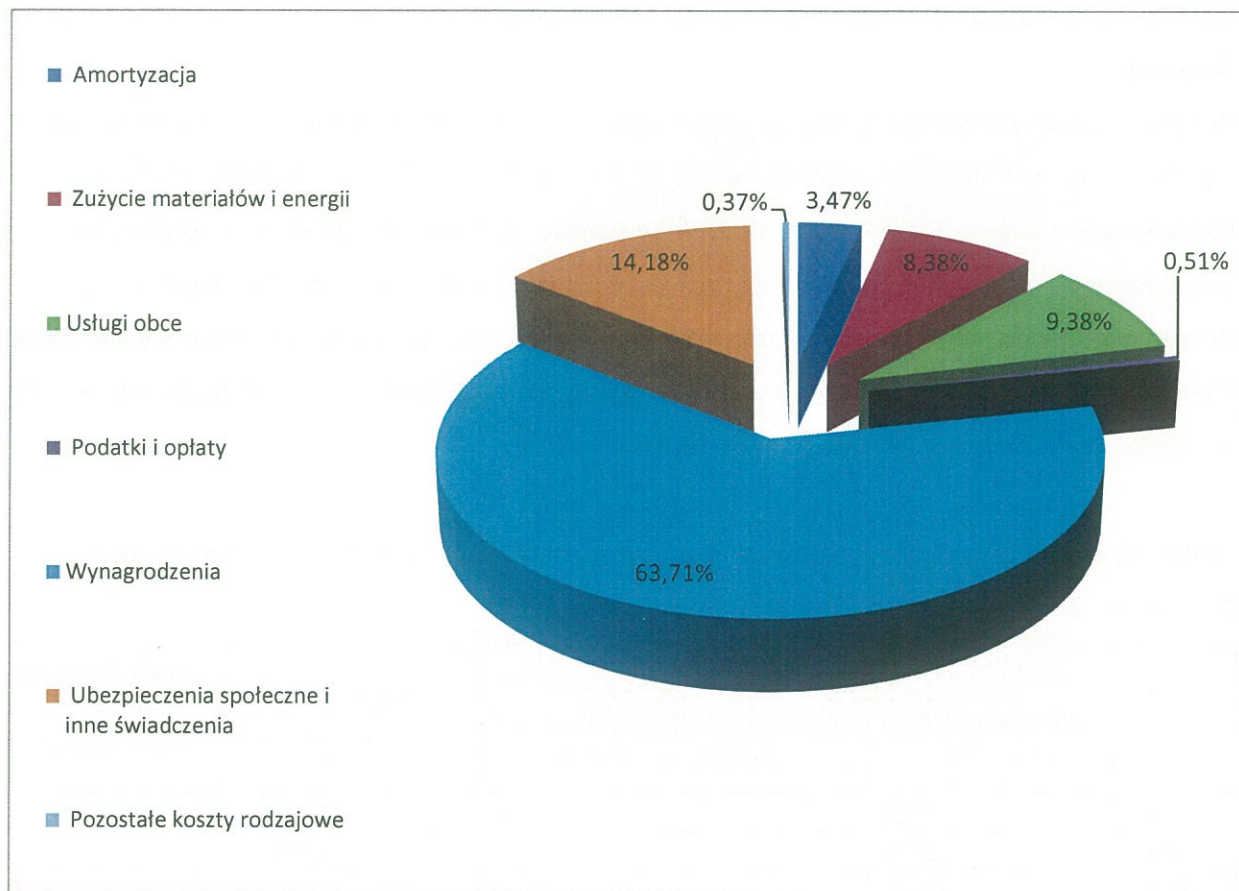
Jak wynika z powyższych danych, kontrakt Zespołu przyrósł w wartościach nominalnych w ujęciu realnym wzrost ten jest o wiele niższy. Niewykonanie zaplanowanych usług spowodował wręcz realny spadek wartości kontraktu w roku 2019 w porównaniu do roku poprzedniego. W roku 2020 w związku z „ryczałtową” wypłatą środków bez uwzględnienia wykonania przychody realne wzrosły.

Środki przekazywane przez NFZ na ustawowo zagwarantowane wzrosty wynagrodzeń, muszą zostać wprost przekazane na ten cel i rozliczone w danym roku. Środki nie wydatkowane podlegają zwrotowi.

Ustawowo zagwarantowane wzrosty wynagrodzeń pielęgniarek i lekarzy przekładają się wprost na żądania płacowe innych grup personelu. Do tego znacząco przyrosły w kolejnych latach minimalne stawki wynagrodzeń pracowników na etatach, jak i zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych, czy tzw. Kontraktach.

Wraz z wzrostem płac minimalnych wzrosły również w kolejnych latach ceny usług opartych na pracy personelu takich jak usługi prania, zakup procedur medycznych, usługi transportowe, usługi remontowe.

Struktura kosztów rodzajowych w 2020 r. została przedstawiona na poniższym wykresie:

Wykres przedstawia strukturę kosztów w Zespole.

W związku z ogólnym wzrostem cen leków, materiałów, energii itp., jak również wzrostem kosztów wynagrodzeń z narzutami w ostatnich latach zauważalny jest wzrost kosztów funkcjonowania jednostki.

Prawie 78% ogółu kosztów stanowią koszty osobowe. Obligatoryjne wzrosty: płacy minimalnej, wynagrodzenia zasadniczego personelu medycznego oraz wypłata dodatkowych (100%) środków do wynagrodzenia personelu medycznego (od 1 listopada 2020r.) pracującego przy łóżkach „covidowych” i w Izbie Przyjęć spowodowały iż ta grupa kosztów wzrosła w trakcie roku o 10,9%. Znacznie wzrosły koszty usług obcych - o 38,2 punktu procentowego. Ustawowe wzrosty wynagrodzeń przekładają się na wzrost cen usług obcych.

W związku z sytuacją pandemiczną w roku 2020 - mimo świadczenia mniejszej ilości usług co skutkowało niższymi kosztami zmiennymi leczenia pacjentów – znacznie wzrosły koszty zużycia materiałów.

W żadnym z analizowanych okresów przychody osiąmane z NFZ nie wystarczały na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania szpitala, co powodowało, że wynik na sprzedaży zawsze był ujemny.

Pozostała działalność operacyjna polegająca na świadczeniu innych usług niemedycznych min. wynajmie pomieszczeń, zawsze generowała dodatni wynik na tej działalności.

Zauważalna jest stała w kolejnych okresach sprawozdawczych struktura kosztów rodzajowych. Nominalnie wzrastają przede wszystkim koszty wynagrodzeń z narzutami, a także koszty zużycia materiałów, usług obcych, a także pozostałe rodzaje kosztów.

Przyczyną złej sytuacji finansowej Zespołu jest niewłaściwa, zbyt niska wycena świadczeń medycznych przez NFZ. Procedury te wycenione są ok 8 % poniżej poziomu opłacalności. Ze względu na dość wysokie koszty stałe, podwyżki cen materiałów, leków, usług i innych niezbędnych do udzielania świadczeń zdrowotnych zasobów trudno będzie osiągnąć granicę progu rentowności. W publicznym sektorze ochrony zdrowia istnieją istotne ograniczenia w zakresie udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych, a jednocześnie wzrastają wymagania i oczekiwania pacjentów, które kształtowane są przez prywatny sektor.

Sektor prywatny wpływa również na oczekiwania finansowe lekarzy, których coraz trudniej jest pozyskać.

Jedynie osiągnięcie optymalnego poziomu przychodów ze sprzedaży będzie miało wpływ na stabilizację sytuacji finansowej jednostki w najbliższych latach.

Podstawowym celem Dyrekcji jest zachowanie płynności finansowej Zespołu. Dlatego też w 2020 r. Zespół posiłkował się kredytem w rachunku bieżącym w wysokości 1 500 000 zł

III. WSKAŹNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2020	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	0,23%	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	0,29%	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	0,35%	3
		1. Razem:	9
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,94	4
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,93	8
		2. Razem:	12
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	113,41	0
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	98,25	0
		3. Razem:	0
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	75,41%	3
	2) wskaźnik wypłacalności	-107,4	0
		4. Razem:	3
Łączna wartość punktów			24

Dodatni wynik finansowy uzyskany w 2020 roku spowodował iż wskaźniki zyskowności oraz wskaźnik wypłacalności uzyskały wartości dodatnie. Poprawiły się wskaźniki płynności finansowej w porównaniu do roku 2019. Wystawione w 2021 roku faktury i faktury korygujące na rzecz NFZ dotyczące roku 2020 spowodowały iż znacznie wzrosły wskaźniki efektywności.

C. PROGNOZA NA KOLEJNE LATA 2021-2023

I. PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA

Projekcja przyszłych wyników finansowych została sporządzona w sposób szacunkowy na bazie rzeczywistych wyników w latach ubiegłych, z uwzględnieniem wstępnych dostępnych danych i uzyskanych

wyników w okresie czterech pierwszych miesięcy roku 2021 r. a także planu finansowego na rok 2021. Przyszłe wartości oszacowano na bazie możliwego do uzyskania kontraktu z NFZ na rok 2021 z uwzględnieniem historycznych danych i trendów występujących w Zespole, skorygowaną do wartości urealnionych, możliwych do uzyskania przychodów. Podstawową korektą przeliczeń było skorygowanie obrotów do planowanej docelowo liczby wykonanych usług oraz uzyskania dodatkowych przychodów w związku z sytuacją COVID na podstawie wprowadzonych uregulowań prawnymi (refundacja wynagrodzeń personelu pracującego w Izbie Przyjęć i przy łózkach COVIDOWYCH – do końca maja, płatność za powstałe łóżka COVIDOWE do 10 czerwca 2021 .

Projekcja przychodów na lata przyszłe została opracowana przy założeniu nie zmienionych w przyszłości warunków prawnych i gospodarczych działalności Zespołu, w tym przy nie zmienionym istotnie profilu i rodzaju działalności. Uwzględniono że w wyniku negocjacji z NFZ zapłaci on zwiększoną kwotę za zakontraktowane punkty.

Prognoza została sporządzona przy założeniu kontynuowania działalności przez Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie w dającej się przewidzieć przyszłości. Podmiot nie zamierza ograniczać zakresu realizowania świadczeń, jednak ze względu na rozprzestrzenianie się epidemii wirusa Covid-19 (koronawirusa) na świecie i w Polsce od 2020 r. sytuacja jest nieprzewidywalna, co w znaczący sposób wpływa na funkcjonowanie szpitala. Pandemia ma negatywny wpływ na gospodarkę i utrudnione zarządzanie podmiotem leczniczym. Stan ten będzie miał istotny wpływ na sytuację jednostki w 2021 roku i w latach kolejnych. Zdaniem Dyrekcji Zespołu wybuch epidemii koronawirusa w sposób wielowymiarowy wpłynie na sytuację szpitala.

Niezależnie od sytuacji finansowej jednostki, podmiot leczniczy jest zobowiązany realizować ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawody medyczne (pielęgniarki, położne, lekarze specjaliści, lekarze rezydenci, ratownicy medyczni) oraz pozostałych pracowników Zakładu w zakresie nałożonym przez obowiązujące przepisy prawa.

Wskutek realizacji: ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. 2017, poz. 1473, ze zm.); ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 poz. 1532, ze zm.), następuje stopniowe pogorszenie sytuacji finansowej jednostki. Wzrost minimalnego wynagrodzenia przekłada się na wyższe koszty zakupu usług między innymi takich jak: usługi pralnicze, usługi medyczne, napraw i konserwacji, usług informatycznych, odbioru odpadów medycznych. Wzrost kosztów nie jest waloryzowany przez płatnika - Narodowy Fundusz Zdrowia. Wskutek powyższego, jednostka poniosła w 2021 roku stratę na podstawowej działalności operacyjnej.

Wobec tego, że Zespół posiada już kontrakt z NFZ, istnieje duże prawdopodobieństwo, że założony poziom wzrostu przychodów jest możliwy do uzyskania w kolejnych latach.

Prognoza została sporządzona przy założeniu kontynuacji działalności, przy zastosowaniu norm prawnych obowiązujących w Samodzielnych Publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej na dzień sporządzania prognozy.

Wszystkie obliczenia i analizy w niniejszym opracowaniu zostały wykonane przy założeniu następujących parametrów wyjściowych:

- Zespół będzie się posiłkował kredytem w rachunku bankowym w wysokości 1 500 000,00 zł oraz dodatkowo kredytem w wysokości 1 500 000,00 zaciągniętym w roku 2021 o odroczonym terminie spłaty;
- okres analizy 3 lata przy czym ustalono rok 2020 jako rok bazowy. Dane za rok 2020 są danymi historycznymi, dane za rok 2021 obejmują założone kwoty w planie finansowym. Projekcję na lata 2022, 2023 oparto na przewidywanych wskaźnikach wzrostu przychodów, a także współmiernie do tego wzrostu kosztów z uwzględnieniem zaplanowanych nakładów, a także z zastosowaniem utrzymania stałej struktury kosztów, w odniesieniu do przychodów.
- Nakłady inwestycyjne i realizacja projektów unijnych są uzależnione od pozyskania zewnętrznego finansowania, wobec tego w wyniku podejmowanych działań będą się równoważyć wpływy i wydatki i ewentualne nie ujęcie danego zadania w prognozie pozostanie bez wpływu na efekt obliczeń.

Ponieważ branża nie działa w warunkach rynkowych, wyniki faktyczne uzyskiwane w kolejnych latach przez Zespół będą zależały od polityki państwa w zakresie opieki zdrowotnej. Wobec tego, że Narodowy Fundusz Zdrowia limituje oraz sam ustala ceny kontraktowanych usług zdrowotnych istnieje znaczące ryzyko nie ziszczenia się prognozy. Zasadniczym założeniem jakie przyjęto przy planowaniu przychodów w obszarze świadczeń medycznych to uzyskanie kontraktu w Narodowym Funduszu Zdrowia na nie zmniejszonym poziomie z uwzględnieniem wzrostu wyceny usług.

Negatywny wpływ na prognozy może mieć pandemia koronawirusa. Jeżeli Zespół będzie musiał się rozliczyć i będzie miał zapłacone środki tylko za wykonane usługi zachwieje to płynnością finansową i znacznie spadnie i tak zaplanowany na minus wynik finansowy.

Koszty rodzajowe oszacowano na bazie struktury kosztów w przychodach z roku ubiegłego po skorygowaniu kosztów zmiennych leczenia do zrealizowanej oraz zaplanowanej do realizacji liczby świadczeń.

Koszty finansowe zaplanowano na poziomie wynikającym z zawartych umów i obejmują koszty obsługi kredytów.

W zastosowanym podejściu analiza i prognoza danych oparta jest na zawartym z Narodowym Funduszu Zdrowia kontrakcie. Zawarty kontrakt jest podstawową daną w Zespole, gdyż określone w warunkach realizacji świadczeń wartości determinują poziom kosztów we wszystkich ich rodzajach. Poziom wykonania świadczeń determinuje poziom zużytych materiałów (w tym leków, usług obcych). Koszt wynagrodzeń determinowany jest wymogami stawianymi przez uwarunkowania prawne udzielania świadczeń, a także kształtowanymi przez prawo poziomami stawek minimalnych.

Konstrukcja prognozy jest zgodna z zasadą analizy danych wynikowych i oparta została na planie przychodów i wskaźników ekonomiczno-finansowych z roku 2020 Obliczenia wykonano nie stosując stopy dyskonta.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Przychody ze sprzedaży	32 717 486	33 069 300	36 210 884	38 093 849
I. Przychód netto ze sprzedaży produktów	32 464 028	33 069 300	36 210 884	38 093 849
IV. Przychód netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0	0	0	0
Amortyzacja	1 189 384	1 215 000	1 189 384	1 163 768
Zużycie materiałów i energii	2 871 553	3 397 700	3 499 631	3 604 620
Usługi obce	3 214 102	3 499 900	3 604 897	3 713 044
Podatki i opłaty	173 840	167 500	177 550	188 203
Wynagrodzenia	21 819 805	23 445 400	24 383 216	25 602 377
Ubezpieczenia i inne świadczenia	4 855 804	5 290 500	5 388 691	5 658 125
Pozostałe koszty rodzajowe	125 868	84 100	86 623	89 222
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0	0	0	0
Zysk/Strata ze sprzedaży	-1 532 870	-4 030 800	-2 119 108	-1 925 509
Pozostałe przychody operacyjne	1 695 839	2 182 700	2 236 476	2 162 676
Pozostałe koszty operacyjne	62 463	37 600	38 728	39 890
Zysk/Strata na działalności operacyjnej	100 506	-1 885 700	78 639	197 277
Przychody finansowe	594	0	0	0
Koszty finansowe	16 166	18 100	39 900	19 338
Zysk/Strata brutto na działalności gospodarczej	84 934	-1 903 800	38 739	177 939
Zysk/strata brutto	84 934	-1 903 800	38 739	177 939
Podatek dochodowy	5 790	6 195	6 629	7 093
Zysk/Strata netto	79 144	-1 909 995	32 110	170 846

Prognoza finansowa na lata 2021-2023 została sporządzona w sposób szacunkowy, z zastosowaniem uproszczeń, z uwzględnieniem korekt, które powodują urealnienie wartości w prognozie. Przyjęto założenie, że Zespół uzyska kontraktowanie świadczeń na zakładanym poziomie, a NFZ ureguje również wszystkie zobowiązania.

Nie dokonywano korekt amortyzacji w odniesieniu do planowanych inwestycji, gdyż będzie ona zrównoważona księgowaniem dotacji, współmiennie do amortyzacji. Wobec tego wpływ na przyszłe wyniki finansowe z tego tytułu będzie nieistotny.

W prognozie nie uwzględniono przyszłych inwestycji, gdyż w przypadku gdy będą realizowane będą finansowane ze źródeł zewnętrznych. Wobec tego ich wpływ na prognozę będzie równoważny zarówno po stronie wpływów i wydatków, a także w zakresie przychodów i kosztów.

Poziom aktywów w pozycji należności i środków pieniężnych będzie zależał od uzyskanego kontraktu i będzie stanowił w pozycji należności 1/12 kwoty kontraktu z NFZ.

Poziom zobowiązań będzie przyrastał w wysokościach współmiennych do uzyskanego wyniku na działalności.

Aktywa trwałe będą równoważone rozliczeniami międzyokresowymi przychodów, gdyż wszystkie istotne inwestycje, będą finansowane z funduszy zewnętrznych.

Poziom kapitałów własnych będzie uzależniony od osiągniętych wyników. Przewidywany jest stopniowy spadek funduszy własnych w ramach przyrostu nie rozliczonych strat z lat ubiegłych.

Nadal największy udział przychodów przypadać będzie na przychody z kontraktu z NFZ, zespół planuje stale zwiększać kontrakt i rozwijać swoją działalność.

Tak jak już wspomniano powyżej, koszty funkcjonowania jednostki będą stale rosły. Sytuacja taka determinowana jest zmieniającą się sytuacją społeczno – ekonomiczną. Największy wzrost kosztów związany jest z wynagrodzeniami.

Największą część wydatków Szpital przeznacza na wynagrodzenia stanowią ok 63,6% wszystkich wydatków, determinują one również wysokość składek społecznych i innych świadczeń jakie szpital jest zobowiązany opłacić to 14,1% ogółu wydatków. Kolejną grupą kosztów są usługi obce – 9,4% oraz zużycie materiałów i energii – 8,4%. Wymienione 3 grupy kosztów stanowią łącznie 95,5% wydatków, są to koszty zdeterminowane rodzajem udzielanych świadczeń, gdzie najważniejszy jest czynnik ludzki.

Obliczone wskaźniki na lata 2021-2023:

Grupa	Wskaźniki		Wartość wskaźnika 2021	Ocena 2021	Wartość wskaźnika 2022	Ocena 2022	Wartość wskaźnika 2023	Ocena 2023
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)		-5,42%	0	0,08%	3	0,42%	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)		-5,35%	0	0,20%	3	0,49%	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)		-12,6%	0	0,21%	3	1,18%	3
2. Wskaźniki płynności	1. Razem:		1. Razem:	0	1. Razem:	9	1. Razem:	9
	1) wskaźnik bieżącej płynności		0,85	4	0,98	4	0,94	4
	2) wskaźnik szybkiej płynności		0,81	8	0,95	8	0,91	8
3. Wskaźniki efektywności	2. Razem:		2. Razem:	12	2. Razem:	12	2. Razem:	12
	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)		28,03	3	29,10	3	29,66	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)		7,80	7	7,29	7	7,20	7
4. Wskaźniki zadłużenia	3. Razem:		3. Razem:	10	3. Razem:	10	3. Razem:	10
	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)		57,77%	8	63,42%	3	65,92%	3
	2) wskaźnik wypłacalności		-6,24	0	-6,82	0	-7,42	0
	4. Razem:		4. Razem:	8	4. Razem:	3	4. Razem:	3
	Łączna wartość punktów			30		34		34

Jak wskazuje powyższa tabela sytuacja finansowa Zespołu jest dość trudna, a wyniki prognozy wskazują, że nie ulegnie w najbliższym czasie znaczącej poprawie. Wpływ na to ma niedoszacowanie świadczeń przez NFZ, a także niezbędne do wykonania remonty, które mają wpływ na niepełne wykonanie kontraktu.

II. ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ EKONOMICZNO-FINANSOWĄ

II.1. Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ

Nie jest znany w chwili obecnej możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ. Praktyka wskazuje, że Narodowy Fundusz Zdrowia zawiera umowy w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, na bazie bieżących umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, z uwzględnieniem poziomu wykonania kontraktu. NFZ kontraktuje świadczenia na kolejne lata nie zapewniając realnego przyrostu kontraktu.

Nie jest znany również wpływ zmian w ogólnej polityce zdrowotnej na poziom finansowania świadczeń udzielanych przez Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

II.2. Wzrost kosztów prowadzonej działalności

1. Podwyższenie stawek minimalnych

Ustawodawca podwyższył stawki minimalne wynagrodzeń zarówno w zakresie pracowników etatowych, jak i zatrudnionych na zlecenie. Obowiązuje ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Przełożyło się to w szczególności na znaczący wzrost wynagrodzeń, kosztów usług medycznych, prania a także innych usług świadczonych przez usługodawców. Niestety szpital nie posiada dodatkowych środków na pokrycie wzrastających zobowiązań z tego tytułu.

2. Wzrost wynagrodzeń personelu medycznego

Jak wynika z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej Zespołowi są przekazywane dodatkowe środki na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne.

Zgodnie ustawą w sprawie minimalnego wynagrodzenia pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą, określony został sposób ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą, uwzględniający rodzaj wykonywanej pracy oraz kwalifikacje wymagane przy jej wykonywaniu, oraz tryb dochodzenia do tego wynagrodzenia.

Lekarze specjaliści otrzymują dodatki w związku z zatrudnieniem u jednego świadczeniodawcy.

Wobec tego, że wybrane grupy zawodowa otrzymuje dodatkowe świadczenia, rosną roszczenia ze strony innych grup zawodowych. Ma to bezpośredni wpływ na poziom ponoszonych kosztów.

Na skutek zmiany przepisów wzrosły również wynagrodzenia rezydentów, a także wynagrodzenia lekarzy specjalistów, którzy zobowiązali się wobec pracodawcy do nieudzielania odpłatnie świadczeń opieki zdrowotnej u innego świadczeniodawcy realizującego umowę z NFZ (pełna refundacja NFZ).

3. Ponoszone straty i brak płynności finansowej

Ponoszone straty powodują przyrastanie poziomu zobowiązań w kolejnych okresach sprawozdawczych. Obecnie płynność finansową zapewniają zaciągnięte kredyty. Jednak planowane straty mogą mieć negatywny wpływ na możliwość pozyskiwania zewnętrznego finansowania,

II.3. Informacje istotnych czynnikach ryzyka nie ziszczenia się prognozy

Istotne czynniki ryzyka, które mogą zaważyć na prawidłowym funkcjonowaniu Zespołu i mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczno-finansową w latach przyszłych.

- Nie jest znany wpływ pandemii na gospodarkę, co przekłada się w sposób bezpośredni na działalność szpitala.
- Sytuacja Zespołu w znacznym stopniu jest uzależniona od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozwój lub ograniczanie wykonywanych w przyszłości świadczeń medycznych zależy od czynników zewnętrznych, na które Zespół nie ma wpływu.
- Wyceny punktowe udzielanych świadczeń w znaczącej części nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z ich realizacją kosztów. Wobec tego nie jest możliwe zapewnienie o bieżącym utrzymaniu przez Zespół płynności finansowej jeśli nadal będzie ponosił straty na podstawowej działalności.
- Systemowe rozwiązania dotyczące płacy minimalnej będą miały wpływ na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową Zespołu.
- Nie jest znany wpływ skutków regulacji płacowych w zakresie wzrostu wynagrodzenia pielęgniarek, położnych, lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów na roszczenia płacowe kierowane przez innych pracowników Szpitala. Nie jest znany w chwili obecnej wpływ jaki będą miały przyszłe roszczenia finansowe pracowników na sytuację finansową Szpitala.
- W wyniku braku systemowych rozwiązań w zakresie kształcenia pielęgniarek i położnych będą następowały niekorzystne dla Zespołu procesy przechodzenia na renty, emerytury, bez zastępowalności w tej grupie zawodowej.
- Nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w najbliższym czasie. Proponowane zmiany mogą w istotny sposób narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom

lecznictwem bez zapewnienia dodatkowego finansowania. Wpływać to może na rentowność bieżącą jednostki.

IV. PODSUMOWANIE RAPORTU

Zasadniczym problemem jest niedoszacowanie wyceny udzielanych świadczeń, która powinna być wyższa o ok. 8 %.

Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie posiada ugruntowaną pozycję na rynku. Mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń, Zespół nie ma możliwości konkurowania na rynku usług komercyjnych, a środki z Narodowego Funduszu Zdrowia nie wystarczają na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów.

Olsztyn, 17 czerwca 2021 r.

D Y R E K T O R
WOJEWÓDZKIEGO ZESPOŁU LECZNICTWA
PSYCHIATRYCZNEGO W OLSZTYNIE
Jan Citko